

KLIENTU NEKLĀTIENES IDENTIFIKĀCIJA

Finanšu ministrija

FINANŠU
NOZARES
ASOCIĀCIJA

JAUNS REGULĒJUMS DROŠAI UN ĒRTAI SADARBĪBAI AR KLIENTU

- 2018. gada 3. jūlijā pieņemti Ministru kabineta noteikumi par klientu neklātienes identifikāciju.
- Noteikumi regulē pakalpojumu sniedzēju, kas ir Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma subjekti, sadarbības uzsākšanu ar klientu. Piemēram, regulējums attiecas uz kredītiestādēm, licencētiem kredīta devējiem, apdrošināšanas sabiedrībām, zvērinātiem revidentiem, ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām utt. (turpmāk – pakalpojuma sniedzēji).
- Noteikumi paredz gadījumus un kārtību, kādā var uzsākt darījuma attiecības ar klientu (to on-board a new client) bez dokumentu parakstīšanas un klienta identifikācijas klātienē, šīs darbības veicot neklātienē.
- Tiek veicināta ātrāka un plašāka dažādu pakalpojumu pieejamība un Latvijas starptautiskā konkurētspēja. Neklātienes identifikācijas izmantošanu kavēja tiesiskā regulējuma trūkums par identifikācijas metodēm, kuras piemērojot, pakalpojuma sniedzējam nebūtu jāveic klienta padziļinātā izpēte tikai tāpēc, ka darījuma attiecības ar klientu uzsāktas neklātienē. Padziļinātā klienta izpēte un ar tās veikšanu saistītās izmaksas nereti atturēja komersantus piedāvāt neklātienes identifikāciju darījuma attiecību uzsākšanai.

PAKALPOJUMU SNIEDZĒJI PATSTĀVĪCI LEMJ:

- kuram pakalpojumam piedāvāt klienta neklātienes identifikāciju;
- kādās valstīs/administratīvajās vienībās būs pieejama neklātienes identifikācija;
- kādus nosacījumus izvirzīt neklātienes identifikācijai.

ČETRAS NEKLĀTIENES IDENTIFIKĀCIJAS METODES:

ŠĪS METODES IR UNIVERSĀLAS UN DROŠAS, PIEMĒROTAS PLAŠAM DARĪJUMU UN PERSONU LOKAM.

1. Drošs elektroniskais paraksts.
2. Videoidentifikācija īpašā video intervijā caur īpašu aplikāciju vai vietni, šifrētā savienojumā, atbildot uz jautājumiem un uzrādot personu apliecinošu dokumentu.

 eID.AS

IZMANTOS ZEMA RISKĀ UN LIMITĒTA APMĒRA DARĪJUMIEM. GALVENOKĀRT IZMANTOS TIKAI LATVIJĀ, BALTIJĀ VAI CITUR EIROPAS SAVIENĪBĀ.

3. Bankas maksājums, kā ietvaros pakalpojuma sniedzējs identificē klientu. Piemēram, lai saņemtu distances aizdevumu vai aktivizētu autostāvvietas apmaksas pakalpojumu apmaksas kontu.
4. Pašportreta foto uzņemšana un personu apliecinoša dokumenta fotografēšana un nosūtīšana (parasti, izmantojot īpašu aplikāciju).

Komersanti var piesaistīt atbilstošus ārpakalpojuma sniedzējus klientu neklātienas identifikācijai.

MK noteikumos paredzētā kārtība nemaina veidu, kādā klienti piekļūst un izmanto bankas pakalpojumus internetā vai viedtālrunī.

Klientu neklātienas identifikācija attiecas gan uz fiziskām, gan juridiskām personām, ja tās vēlētos, piemēram, atvērt bankā kontu, pieteikt jauna pakalpojuma izmantošanu, informēt banku par izmaiņām klienta pārstāvniecības tiesībās.

Klientu neklātienas identifikāciju ieviesīs pakāpeniski. Tas ir laukietilpīgs process, kas prasa ne tikai risku vispusīgu un rūpīgu apzināšanu un izvērtēšanu, bet arī atbilstošu procedūru izstrādi un iesaistīto darbinieku apmācību, lai nepieļautu, piemēram, svešas identitātes izmantošanu.

MK noteikumi neietekmē kārtību, kādā klientu identifikāciju veic citu valstu komersanti saskaņā ar attiecīgās ārvalsts noteikumiem.

No asociācijas puses darbs pie MK noteikumiem par klientu neklātienas identifikāciju īstenots saskaņā ar [Open Digital Finance Framework](#) 2018. gada prioritātēm, kā arī 2017. gada 5. jūnijā deviņu Latvijas finanšu un saistīto nozaru asociāciju vārdā EK priekšsēdētāja vietniekam V. Dombrovskim iesniegto ["Finanšu nozares asociāciju priekšlikumi kopējai pozīcijai par ES un Latvijas finanšu tirgus nākotni, par tehnoloģiskajām inovācijām finanšu pakalpojumu jomā"](#).

Ar neklātienas identifikācijas jautājumu strādā asociācijas Digitālās transformācijas komiteja un asociācijas Juridiskā komiteja, uzklaosot banku ekspertu ieteikumus.

Priekšlikumu sagatavošanā asociācija sadarbojās ar Latvijas Alternatīvo finanšu pakalpojumu asociāciju, Latvijas Līzinga devēju asociāciju, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru, Latvijas Apdrošinātāju asociāciju un Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju asociāciju.

Lai veicinātu ekspertu diskusiju par klientu neklātienas identifikāciju finanšu nozarē, 2018. gada 26. janvārī Latvijas Komerčbanku asociācija sadarbībā ar COBALT Latvia un Latvijas Universitātes un Microsoft Inovāciju centru rīkoja ["Discussion On The Future Regulation Of Remote Electronic Identification And Onboarding"](#).

Turpināsim organizēt ekspertu diskusijas par klientu neklātienas identifikāciju 2018. gada otrajā pusē.

JANUARY 26, 2018 9:00-12:00

WATCH ONLINE

AT COBALT
LEGAL
FACEBOOK PAGE

[HTTP://EJ.UZ/
DISCUSSION2601](http://ej.uz/discussion2601)

DISCUSSION ON THE
FUTURE REGULATION
OF REMOTE
ELECTRONIC
IDENTIFICATION AND
ONBOARDING

Association of Latvian Commercial Banks LATVIJAS UNIVERSITĀTE COBALT Microsoft